

# Dwa Teatry

Sopot, 12 – 14 czerwca

Dodatek specjalny

## Dekada, czyli optymizm nad przepaścią

JACEK LUTOMSKI

Sytuacja jest trudna. Zupełnie jak na plakacie Rafała Olbińskiego. Dwa drzewa nad przepaścią; odsłonięte korzenie nie mają skąd czerpać soków. Ale w środku niewielka oaza zieleni budzi nadzieję. Podobnie jak jubileuszowy Festiwal Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej. Nas wszystkich, związanych z nim od dekady, cieszy to, że do niego doszło, ale przede wszystkim – że zapowiada się interesująco.

Największe niespodzianki czekają na tych, którzy w tym roku wybiorą się do Sopotu. Po raz pierwszy w historii festiwalu jego uczestnicy obejrzą aż pięć spektakli premierowych, które nie były jeszcze emitowane na antenie. W trakcie inauguracyjnego wieczoru Wielka Nagroda Festiwalu zostanie wręczona Januszowi Gajosowi. Wybitny aktor ma olbrzymi wkład w tworzenie potęgi naszej sceny telewizyjnej i radiowej. Właśnie w Sopocie będziemy mogli go obejrzeć w premierowej roli w sztuce „W roli Boga” Marka St. Germain w reż. Tomasza Wisniewskiego.

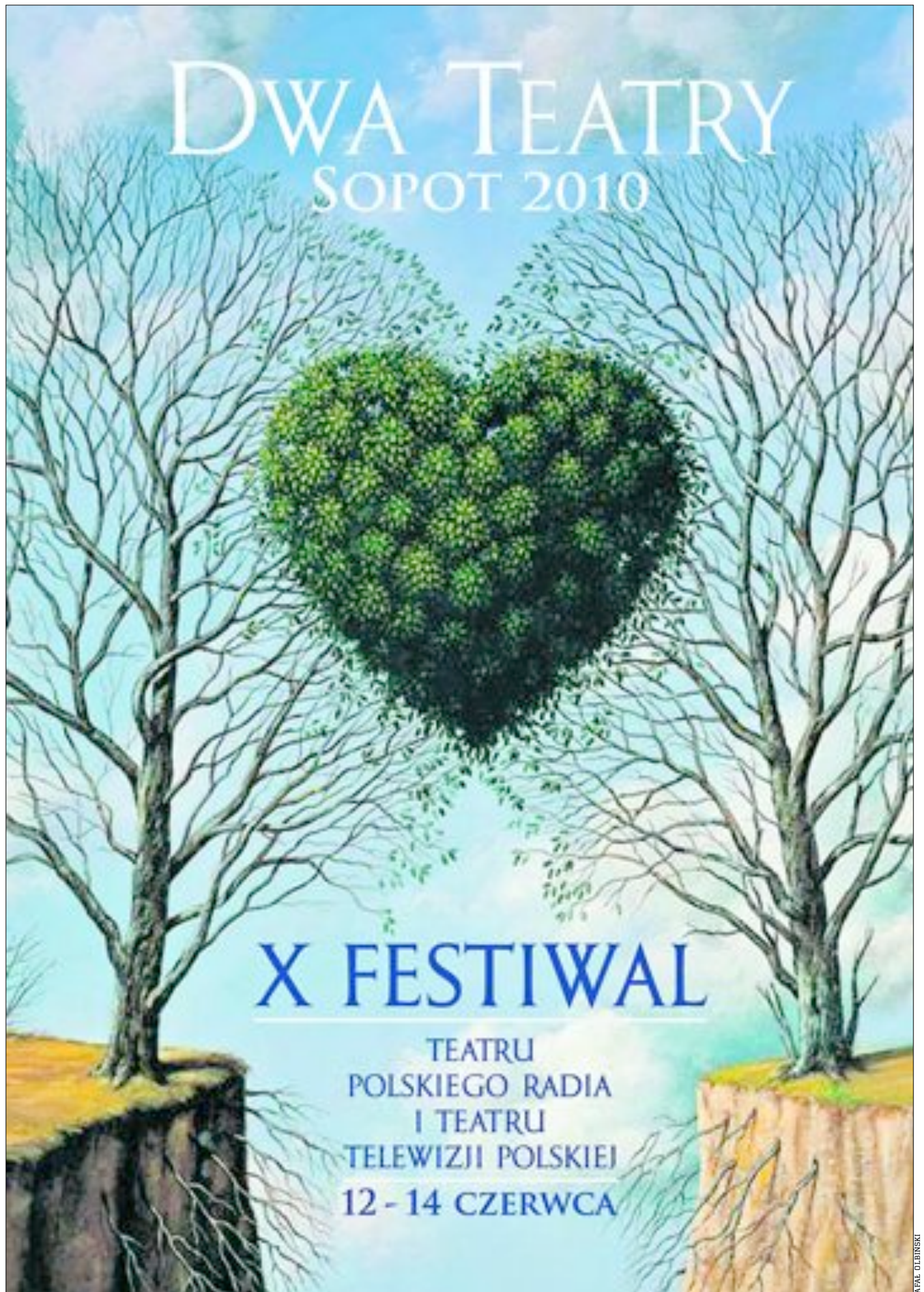
Jak zwykle tłumy przyjdą na spotkania z gwiazdami, a aktorzy oraz reżyserzy inscenizacji i słuchowisk stawiają czoła publiczności w debatach po konkursowych prezentacjach.

Ale nawet najlepsze święto, jakim jest festiwal, nie może zmienić przygnębiającej rzeczywistości. Media publiczne, jak drzewa Olbińskiego, stoją nad przepaścią. Długotrwałe rozgrywki polityczne wokół publicznego radia i telewizji spowodowały załamanie finansowe, a co za tym idzie – negatywnie wpłynęły na realizację ich misji, zwłaszcza w sferze kultury. W bardzo trudnej i niepewnej sytuacji znalazła się największa scena w Polsce. – Na razie nie wiadomo, jakim budżetem będziemy dysponowali w przyszłym roku – mówi Wanda Zwinogrodzka, szefowa Teatru Telewizji, i dodaje: – Na pewno nie można dopuścić do zaprzestania produkcji przedstawień premierowych. Istnieją wprawdzie bogate archiwa, ale to za mało, by Teatr TV istniał. Emitując wyłącznie powtórki, będzie martwą sceną.

Większym optymistą jest Janusz Kukuła, dyrektor Teatru Polskiego Radia: – Zabrzmiałoby to na przekór narzekaniom na sytuację w mediach publicznych, ale liczby mówią same za siebie. Wyprodukujemy w tym roku 100 premierowych słuchowisk, wśród których będzie kilkanaście debiutów pisarskich i reżyserskich. Jestem mile zaskoczony, że wciąż przychodzą do nas młodzi ludzie z ciekawymi propozycjami. Nie zapychamy naszych teatralnych pasm powtórkami.

Jacek Weksler i Janusz Kukuła, pomysłodawcy i założyciele Dwóch Teatrów, chcieli, by festiwal był nie tylko miejscem wymiany poglądów twórców obu scen, ale również ich konfrontacji z sopocką publicznością. Po dziesięciu latach można śmiało powiedzieć, że oba cele zostały osiągnięte. Żeby jeszcze kondycja kultury w mediach publicznych, zwłaszcza Teatru Telewizji, była lepsza...

Ale tego bez zasypiania przepaści zrobić się nie da!



REKLAMA 0622153/A

ORGANIZATORZY



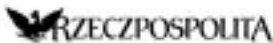
WSPÓLORGANIZATORZY



PRODUCENT



PATRON PRASOWY



SPONSORZY



PARTNERZY



## WSTĘP WOLNY NA WSZYSTKIE FESTIWALOWE IMPREZY

Spotkania z twórcami spektakli będą się odbywać bezpośrednio po konkursowych prezentacjach w Multikinie. Prowadzenie części radiowej: Grzegorz Kwiecień i Wojciech Markiewicz, części telewizyjnej: Joanna Puzyna-Chojka i Barbara Świąder-Puchowska

## KONKURSOWE SPEKTAKLE TELEWIZYJNE

Multikino, ul. Bohaterów Monte Cassino 63, Sopot, sala nr 1

sobota,  
12 czerwcareż. Witold Mazurkiewicz i Janusz  
Opryński16.00  
Włodzimierz Kuligowski  
OPERACJA RESZKA (91')  
reż. Ewa PytkaWRÓG LUDU (77')  
reż. Piotr Trzaskalski13.00  
Ludmiła Ulicka  
ROSYJSKIE KONFITURY (73')  
reż. Krystyna Jandaniedziela,  
13 czerwca18.00  
Mark St. Germain  
W ROLI BOGA (75')  
reż. Tomasz Wiszniewski11.30  
Agnieszka Lipiec-Wróblewska  
GRY OPERACYJNE (72')  
reż. Agnieszka Lipiec-Wróblewska14.30  
Juliusz Machulski  
PRZERWANIE DZIAŁAŃ WOJENNYCH  
(79')  
reż. Juliusz Machulski10.00  
Maciej Wojtyzsko  
BUŁHAKOW (113')  
reż. Maciej Wojtyzsko19.30  
Stanisława Przybyszewska  
SPRAWA DANTONA (154')  
reż. Jan Klafa13.00  
Adam i Maciej Wojtyzsko  
POWIDOKI (87')  
reż. Maciej Wojtyzsko16.00  
Kay Mellor  
NAMIĘTNA KOBIETA (93')  
reż. Maciej Englert12.15  
Paweł Woldan  
PRYMAS W KOMAŃCZY (83')  
reż. Paweł Woldanponiedziałek,  
14 czerwca15.00  
Samuel Beckett  
SZCZĘŚLIWE DNI (75')  
reż. Antoni Libera18.00  
Witold Gombrowicz  
FERDYDURKE (80')14.00  
Andrzej Strzelecki  
WARSZAWA (91')  
reż. Andrzej Strzelecki10.00  
Henryk Ibsen16.30  
Marek Nowakowski  
PSIE GŁOWY (97')  
reż. Jerzy Zalewski

## KONKURSOWE SŁUCHOWISKA

Multikino, ul. Bohaterów Monte Cassino 63, Sopot, sala nr 4

sobota,  
12 czerwcaniedziela,  
13 czerwcaKARTOTEKA (57')  
reż. Tomasz Manponiedziałek,  
14 czerwca16.00  
Paweł Huelle  
CASTORP (59')  
reż. Waldemar  
Modestowicz10.00  
Juliusz Słowacki  
FANTAZY (83')  
reż. Piotr Cieplak16.15  
Rafael Mendizábal  
CZY LUBI PANI  
SCHUBERTA? (53')  
reż. Wojciech Markiewicz10.00  
Sándor Márai  
LALA, CZYLI PIERWSZA MIŁOŚĆ (53')  
reż. Andrzej Piszczatowski17.20  
Adam Kamiński  
SMIERĆ MATKI  
PRZEŁOŻONEJ (36')  
reż. Iwona  
Borawska,  
Andrzej Żak11.40  
Paweł Huelle  
MIMESIS (40')  
reż. Paweł Łysak17.25  
Jacek Snopkiewicz  
ROZWIAZANIE  
HONOROWE (45')  
reż. Waldemar  
Modestowicz11.15  
Dana Łukasińska  
STROKNE ANN (49')  
reż. Anna Wieczur-Bluszcz18.15  
Franz Kafka  
PROCES (50')  
reż. Jan Warenycia12.35  
Włodzimierz  
Kowalewski  
EXCENTRYCY (55')  
reż. Janusz Zaorski18.30  
Krzysztof Czczot  
JESZCZE SIĘ SPOTKAMY  
MŁODSI (44')  
reż. Krzysztof Czczot12.25  
Lew Tołstoj  
ŚMIERĆ IWANA ILJICZA (37')  
reż. Jan Warenycia13.20  
Artur Daniel Liskowacki  
KOMBO (43'), reż. Waldemar Modestowicz

## IMPREZY TOWARZYSZĄCE

sobota,  
12 czerwcaniedziela,  
13 czerwcaSekudewicz (Polskie Radio Katowice),  
muzyka Marcin Błażewicz,  
zdjęcia Sławomir OstrowskiDworek Sierakowskich  
- ul. Czyżewskiego 12, Sopot10.00 - 12.00  
Warsztaty radiowe dla dzieci  
„Robimy teatr radiowy”  
prowadzenie: Jan Warenycia  
Studio radiowe w siedzibie Radia Gdańsk  
SA w Gdańsku10.00 - 15.00  
Dzień z reportażem radiowym,  
prowadzenie: Irena Piłatowska  
Dworek Sierakowskich  
- ul. Czyżewskiego 12, Sopot  
program:15.00 - 16.00  
Promocja Wydawnictwa Adam Marszałek i  
nowych książek z serii „Słuchowiska Teatru  
Polskiego Radia” oraz spotkanie z Markiem  
Ławrynowiczem, autorem zbioru słuchowisk  
„Niepotrzebny wiersz”  
prowadzenie: Janusz Dziewiątkowski  
Dworek Sierakowskich  
- ul. Czyżewskiego 12, Sopotsobota,  
12 czerwca16.30 - 17.30  
Ignacy Gogolewski  
18.00 - 19.00  
Andrzej Zieliński12.00 - 14.00  
Warsztaty radiowe dla młodzieży i  
studentów „Nie samą prozą  
człowiek żyje...”  
prowadzenie: Waldemar Modestowicz  
Studio radiowe w siedzibie  
Radia Gdańsk SA w Gdańsku10.50 - 11.30  
„Georgia – fragmenty pamięci” (25') –  
Małgorzata Żerwe (Polskie Radio Gdańsk)19.00  
Spektakl muzyczny „Jesienin” Janusza  
Głowackiego w reżyserii Józefa Opalskiego  
Występują: Olena Leonenko – śpiew,  
Klaudiusz Baran – akordeon, Wojciech  
Lubertowicz – instrumenty perkusyjne  
Teatr na Plaży, ul. Mamuszki 2, Sopotniedziela,  
13 czerwca16.30 - 17.30  
Olgierd Łukaszewicz  
18.00 - 19.00  
Danuta Stenka15.00  
Małgorzata Sikorska-Miszczuk „Koch-am”  
(40'), reż. Julia Wernio – słuchowisko  
pozakonkursowe ubiegłorocznych  
laureatów  
Multikino, ul. Bohaterów Monte Cassino 63  
- sala nr 4, Sopot11.45 - 12.10  
„Kilka wiosennych mgieł sępka” (15') –  
Hanna Bogoryja-Zakrzewska i Ernest Zozuń  
(Studio Reportażu i Dokumentu Polskiego  
Radia SA)20.00  
Koncert poetycko-muzyczny „Dobry  
wieczór, Monsieur Chopin”  
Występują Krzysztof Kolberger oraz Maria  
Szwajger-Kułakowska – fortepian,  
Agnieszka Cypryk – skrzypce, Piotr Janosik  
- wiolonczela  
„Dream Club” w Krzywym Domku,  
ul. Bohaterów Monte Cassino 53, Sopotponiedziałek,  
14 czerwca13.00 - 14.00  
Artur Żmijewski  
14.30 - 15.30  
Grażyna Barszczewska  
16.00 - 17.00  
Janusz Gajos18.00  
Spektakl „Blackbird”  
w reż. Grażyny Kani. Występują: Julia  
Kijowska, Adam Ferency, Karolina  
Kowalczyk  
Teatr na Plaży, ul. Mamuszki 2, Sopot13.10 - 13.50  
„Bajka” (24') – Angelika Kuźniak i Magda  
Skawińska (Studio Reportażu i Dokumentu  
Polskiego Radia SA)20.30  
Promocja płyty „Jesienin” wydanej przez  
Polskie Radio SA, prowadzenie:  
Barbara Marcinik  
Teatr na Plaży, ul. Mamuszki 2, Sopot21.00  
Spektakl Teatru Sztuki Ruchu Ocelot  
„Sen nocy letniej”  
Plac przed wejściem na molo, SopotGala zakończenia  
festiwaluTVP Kultura – 14.06,  
godz. 20.00  
TVP 1 – 14.06,  
godz. 22.50

# Bez premier nie przeżyjemy

Wanda Zwinogrodzka, szefowa Teatru Telewizji

**W:** Dla Teatru Telewizji tegoroczny festiwal ma szczególnie charakter, bo to dziesiąta, jubileuszowa edycja. I okazja do podsumowań.

**WANDA ZWINOGRODZKA:** W katalogu festiwalowym drukujemy listę spektakli nagrodzonych w ciągu tych dziesięciu lat. Obrazuje ona na swój sposób dorobek Teatru Telewizji. Myślę, że nie wypada on najgorzej. Figuruje w nim wiele wartościowych przedstawień, są znakomite nazwiska autorów, reżyserów, aktorów.

**Jaką rolę dołąd odegrał festiwal?**

Wpisał się w kalendarz letnich imprez kulturalnych. Stanowi oczywiście podsumowanie sezonu teatralnego w publicznym radiu i telewizji, ale zarazem jest autonomicznym wydarzeniem artystycznym. Ma własną publiczność, która z tej okazji ściga do Sopotu z całego Trójmiasta oraz z pobliskich miejscowości. Z roku na rok widzów jest coraz więcej, tym samym festiwal znakomicie promuje scenę radiową i telewizyjną, a taka właśnie intencja przyświecała jego założycielom – Jackowi Wekslerowi i Januszowi Kukule.

**Czym tegoroczny festiwal różni się od poprzednich edycji?**

Będzie skromniej, niż bywało, ale jeśli idzie o liczbę spektakli – pokażemy ich tyle co w ubiegłych latach. Postanowiliśmy też nieco zmienić



DAREK GOŁIK

charakter imprezy – wyjść z nią do widzów w sensie dosłownym. Otwarcie odbędzie się nie, jak dołąd, w sali, ale na placu przed wejściem na sopockie molo. Mam nadzieję, że nie przeszkodzi nam pogoda. Wtedy też zostanie wręczona Januszowi Gajosowi tegoroczna Wielka Nagroda Festiwalu. To wyraz uznania dla jego bogatego dorobku w teatrze telewizyjnym i radiowym.

**W których tegorocznych spektaklach konkursowych można zobaczyć laureata?**

W bardzo interesującej sztuce „W roli Boga” Marka St. Germain w reżyserii Tomasza Wiszniewskiego. Spektaklu jeszcze nie emitowaliśmy. Festiwalowa publiczność zobaczy go jako pierwsza.

**Dotychczas nie pokazywaliście na festiwalu przedstawień przedpremierowych.**

W tym roku będzie ich aż pięć: „W roli Boga”, ponadto „Rosyjskie konfitury” Ludmiły Ulickiej w reżyserii Krystyny Jandy, „Psie głowy” Marka Nowakowskiego w reżyserii Jerzego Zalewskiego, „Przerwanie działań wojennych” Juliusza Machulskiego i „Powidoki” Macieja Wojtyzki. Dla nas to eksperyment, ale z pewnością uatrakcyjniający program imprezy. Nie ma jednak co ukrywać: stało się tak również dlatego, że musieliśmy zmniejszyć liczbę premier na antenie z powodu trudności finansowych. Jesteśmy świadkami głębokiego kryzysu mediów publicznych, w Teatrze Telewizji odczuwamy go wyjątkowo dotkliwie,

bo przedstawienia powstają wyłącznie z pieniędzy pochodzących z abonamentu.

**Oprócz produkcji Teatru TV pojawią się na festiwalu także cztery spektakle, które są rejestracją przedstawień scenicznych dokonanych przez TVP Kultura. Może to dobry sposób na przetrwanie trudnego okresu?**

Estetycznie i technicznie to jednak inny rodzaj telewizyjnego widowiska. Przedstawienia rejestrowane przez TVP Kultura stanowią przede wszystkim relację z wydarzenia teatralnego, mają oddać jego charakter, atmosferę, reakcje widowni. Kiedy Teatr TV realizuje przeniesienie ze sceny, jak np.

w przypadku „Namiętnej kobiety” w reż. Macieja Englerta z Teatru Współczesnego w Warszawie, dokonujemy swobodnego przekładu na język małego ekranu. Taki spektakl ulega pewnym zmianom, nagrywany jest w studiu, nie w teatrze, wykorzystuje ściśle telewizyjne środki wyrazu. W przypadku zwykłej rejestracji koszty produkcji są oczywiście niższe, ale i końcowy produkt ma inny charakter. Dlatego pomysł zastąpienia spektakli telewizyjnych rejestracjami z teatru nie budzi mojego entuzjazmu. Oznacza zagładę tego oryginalnego gatunku artystycznego, jaki Teatr TV wypracował w ciągu ponad pół wieku swojego istnienia. Udało się stworzyć coś wyjątkowego, szkoda by było to unicestwić.

**A jeśli stan kryzysu potrwa dłużej?**

Na razie nie wiadomo, jakim budżetem będziemy dysponowali w przyszłym roku. Mam zapewnienie zarządu, że obecne drastyczne ograniczenia produkcji mają charakter przejściowy. W spółce trwa restrukturyzacja, wierzymy, że po jej przeprowadzeniu sytuacja się poprawi. Jeśli to nie nastąpi, trzeba będzie rozważyć różne warianty oszczędnościowe: rezygnację z dużych inscenizacji na rzecz bardziej kameralnych, poszukiwanie sponsorów i również rejestracje z teatrów dramatycznych. Na pewno nie można dopuścić do zaprzestania produkcji przedstawień premierowych. Istnieją wprawdzie bogate archiwa, ale to za mało, by Teatr TV istniał, bo emitując wyłącznie powtórki, będzie martwą sceną.

**Ile spektakli wyprodukujecie do końca roku?**

W tej chwili nie umiem precyzyjnie odpowiedzieć, ale nie będzie ich więcej niż pięć.

**Czy w tej sytuacji pierwszeństwo będą miały realizacje faworyzowanej przez widzów Sceny Faktu?**

Wątpię. To akurat są drogie produkcje. Ubogiej telewizji nie będzie stać na Scenę Faktu. Ona rzeczywiście budzi największe zainteresowanie mediów zapewne ze względu na kontrowersyjny temat, które proponuje. Dobra promocja sprzyja z kolei

gromadzeniu się przed telewizorami większej widowni. Jednak realizacje dramatu współczesnego i klasyki komediowej też ciekawią widzów.

**Świadczy o tym oglądalność?**

Nie tylko. Od dwóch, trzech lat systematycznie zwiększa się liczba pokazów Teatru Telewizji w salach z publicznością. Lawinowo rośnie liczba wniosków o udostępnienie naszych produkcji na potrzeby festiwalu, spotkań kulturalnych, instytucji organizujących rozmaite przeglądy. To trochę inny sposób istnienia Teatru Telewizji – w spotkaniu z żywą publicznością. Bardzo nas to cieszy.

**A może sposobem na odrodzenie Teatru TV jest powrót do niego wybitnych reżyserów?**

Cały czas są obecni – w tegorocznym konkursie startują m.in. Maciej Englert, Juliusz Machulski, Maciej Wojtyzko. Nigdy nie zrywaliśmy współpracy z żadnym wybitnym reżyserem, ale i prawdą jest, że w tej chwili niewiele możemy im zaoferować. W rezultacie trafia do nas mniej projektów niż w ubiegłych latach.

**Który ze spektakli jest w tym roku pani faworytem na festiwalu?**

W każdym dostrzegam jakąś wartość, w przeciwnym wypadku nie podzielilibyśmy się realizacji. Teraz pora na werdykt jurorów.

—rozmawiała  
Małgorzata Piwowar

## Audiobooki przyszły nam z odsieczą

Janusz Kukula, szef Teatru Polskiego Radia

**W:** Jaka jest dziś kondycja Teatru Polskiego Radia?

**JANUSZ KUKULA:** Zabrzmiało na przekór narzekaniom na sytuację w mediach publicznych, ale liczby mówią same za siebie. Wyprodukujemy w tym roku sto premierowych słuchowisk, wśród których będzie kilkanaście debiutów pisarskich i reżyserskich. Sam jestem miło zaskoczony, że wciąż przychodzą do nas młodzi ludzie z ciekawymi propozycjami. Nie zapychamy naszych teatralnych pasm powtórkami. Mimo kłopotów z abonamentem dajemy sobie radę.

**Skąd pieniądze na premiery?**

Wciąż z abonamentu. Na naszej najważniejszej scenie, czyli w radiowej Jedynce, dajemy dwie premiery tygodniowo, w środy i w niedziele. Na dodatek raz w miesiącu mamy prawie osiemdziesięciminutowy utwór z klasyki, a tego nie sposób przecenić.

Wprowadziliśmy do teatru nową technologię – system dolby surround. Na festiwalu Dwa Teatry w Sopocie pokażemy, jakie to daje możliwości słuchaczom, którzy mają kino domowe. Nasz statek wciąż płynie. Czy to zasługa mądrego gospodarowania pieniędzmi, bo obracamy tu w palcach każdą złotówkę?

Na pewno. Ale nasze sukcesy zawdzięczamy także aktorom, którzy grają za bardzo niewielkie pieniądze. Danuta Stenka czy Krzysztof Gosztyła nigdy nie pytają o honorarium, Gustaw Holoubek i Zbigniew Zapasiewicz robili tak samo. Gdyby aktorzy podnieśli swoje żądania, nasze możliwości byłyby o połowę mniejsze.

**Jak pan myśli, dlaczego gwiazdy wciąż przychodzą do radiowego teatru?**

Może wiedzą, że bez nich byśmy zginęli? Działa tu chyba święte słowo: „tradycja”. Od 85

lat to idzie z pokolenia w pokolenie. Dzisiejsze gwiazdy – Piotr Adamczyk, Dominika Ostalowska, Jacek Rozenek – zaczynały w radiu karierę. Adamczyk jest już laureatem Złotego Mikrofonu. Nie chcę wchodzić w kwestie magii, ale to naprawdę jakiś fenomen – nam nikt nie odmawia. Może sprawia to otwartość ludzi, którzy tu pracują? Fakt jest faktem, grają u nas naprawdę wybitni aktorzy: Teresa Budzisz-Krzyżanowska, Grażyna Barszczewska, Anna Seniuk, Maja Komorowska, Adam Ferency, Krzysztof Wakułiński, Janusz Gajos...

**Nie ma więc żadnych zagrożeń dla Teatru Polskiego Radia?**

No, cóż. Jak zawsze jest ich bardzo dużo. Boję się na przykład, że zablokują nas sprawy polityczne. Z drugiej strony – jeśli nie będzie teatru radiowego, to czym radio publiczne będzie się różnić od stacji komercyjnych? Przecież my



ROBERT GARDZINSKI

decydujemy o tożsamości Polskiego Radia. Proszę zwrócić uwagę, że ludzie ciągle lubią słuchowiska. Pojawiło się dla nas nieoczekiwane wsparcie w postaci audiobooków. Polacy znużeni tym, że wszystkie stacje radiowe oferują im pra-

wie to samo, szukają w radiu czegoś innego. Chcą, żeby do nich mówić, ale nie o bieżących sprawach, bo tę potrzebę mogą zaspokoić inaczej. Szukają dobrych tekstów, opowiadanych nowocześnie. Często dzwonią

i pytają, gdzie można kupić nasze słuchowiska.

**A popyt rodzi podaż...**

Właśnie. Moda na audiobooki rośnie. Pojawia się u nas wielu prywatnych zleceniodawców. Sam bywam jurorem konkursów na najciekawszy audiobook, ale nie ukrywamy jako jedyni przy kulturze słowa. Gustaw Holoubek mawiał, że przychodzi do Teatru Polskiego Radia, bo tu wciąż mówi się po polsku. Sam pamiętam rozmowy, gdy wspólnie z panem zastanawialiśmy się, czy teatr radiowy się nie rozpadnie w dobie ekspansji kultury obrazkowej. Wierzyłem wtedy, że Polacy zafascynują się słowem mówionym, za wybitną literaturą w mediach, klasyczną i współczesną. Czuję wielką satysfakcję, że się na polskiej wrażliwości nie zawiodłem.

—rozmawiał  
Krzysztof Feusette



**Sobota, 12 czerwca**

**13.00**  
**Ludmiła Ulicka „Rosyjskie konfitury”**  
reż. Krystyna Janda

Występują: Krystyna Janda (Natalia), Ignacy Gogolewski (Andriej), Paweł Ciołkosz (Rościcław), Cezary Kosiński (Siemion), Maria Seweryn (Ałła), Sonia Bohosiewicz (Jelena), Rafał Mohr (Konstantin)

Nawiązująca do twórczości Czechowa gorzka opowieść o współczesnej Rosji, zdegradowanej po latach komunizmu i postkomunizmu. Akcja rozgrywa się w zrujnowanej podmoskiewskiej

daczcy. Dom rozpada się na oczach widzów – drzwi wypadają z futryn, psuje się kanalizacja, nie ma prądu. Mimo rozgardiaszu bohaterowie próbują początkowo zachować pozory kultury, ale z czasem poddają się. Wyjątkiem jest głowa rodziny – Natalia, niestrudzenie pracująca, by zapewnić bliskim utrzymanie. Grająca tę rolę Krystyna Janda jest także reżyserką widowiska i autorką adaptacji. – Wymogi telewizyjni są takie, że spektakl nie może trwać dłużej niż 80 minut, a ja miałam po skreśleniach ponad sto stron świetnego, wielowątkowego tekstu, z bólem serca więc wykreślałam całe sceny – mówi Krystyna Janda. – Musiałam opowiadać szybko, żeby pokazać jak najwięcej smacznych fragmentów. Dlatego zdecydowałam się na jedno wnętrze, gdzie wszyscy mówią naraz, a tematy się mieszają. Z tego chaosu wynika jednak bardzo zabawna, klarowna i wyrazista opowieść.

**14.30**  
**Juliusz Machulski „Przerwanie działań wojennych”**  
reż. Juliusz Machulski

Występują: Piotr Fronczewski (Kazimierz Iranek-Osmecki), Krzysztof Stelmaszyk (Erich von dem Bach), Jerzy Schejbal (Zygmunt Dobrowolski), Adam Woronowicz (Alfred Korczyński), Ireneusz Czop (Fegelein), Grzegorz Damięcki (Bogusławski), Marek Kalita (Goltz), Krzysztof Banaszyk (Fischer), Paulina Chruściel (Łączniczka)

Spektakl Sceny Faktu zrealizowany na podstawie tekstu Kazimierza Iranek-Osmeckiego „Ostatni akt”, opublikowanego przed paroma laty w Polsce w zbiorze „Powołanie i przeznaczenie”.

To dokładny zapis przebiegu negocjacji, które podczas powstania warszawskiego oficerowie Komendy Głównej AK prowadzili z Erichem von dem Bachem – głównodowodzącym siłami niemieckimi. Rozmowy trwały kilka godzin 2 października 1944 roku w podwarszawskim Ożarowie. Mimo militarnej porażki Polacy nie podpisali bezwarunkowej kapitulacji, ale poddali się na własnych warunkach. Uzgodnili m.in., że wszyscy biorący udział w powstaniu otrzymają status żołnierza Armii Krajowej, wyjdą z bronią, a do niewoli będą ich prowadzić żołnierze Wehrmachtu, nie SS. – Pod bombami, nie śpiąc 48 godzin, przygotowaliśmy projekt umowy kapitulacyjnej – mówi Juliusz Machulski. – Napisali ją prawniczym językiem, po polsku i niemiecku, a potem, uczestnicząc w pertraktacjach, punkt po punkcie realizowali kolejne założenia. Poza jednym: by ludność Warszawy mogła zostać w mieście. Na to von dem Bach się nie zgodził.

**16.00**  
**Kay Mellor „Namiętna kobieta”**  
reż. Maciej Englert

Występują: Marta Lipińska (Betty), Piotr Adamczyk (Mark), Krzysztof Kowalewski (Donald), Andrzej Zieliński (Craze), Kinga Tabor (Jo), Zbigniew Suszyński (Głos Strażaka)

Premiera tej angielskiej komedii odbyła się w styczniu 2003 roku w warszawskim Teatrze Współczesnym. Główna bohaterka Betty Derbyshire w dniu ślubu swojego syna Marka niepostrzeżenie znika. Jedynak odnajduje ją na strychu – elegancko ubraną, krzątającą się wśród starych gratów. Okazuje się, że matka nie potrafi pogodzić się z myślą o ślubie syna. Przez lata to on nadawał sens i cel jej życiu. Teraz kobieta musi się zastanowić, co jest dla niej najważniejsze, rozliczyć się z przeszłością, uporządkować uczucia.

Wybrać między miłością do męża a przybywającym z zaświatów dawnym kochankiem. Marta Lipińska, grająca Betty, przyznaje, że bardzo polubiła tę postać. – Bogata, kolorowa, mająca wiele wymiarów. Dała mi szansę pokazania aktorskich umiejętności – mówi aktorka. – Pracując nad rolą, bierałam wszystkie możliwe doświadczenia i układałam z nich jedną żywą osobę. W Betty jest zatem wiele cech mojej matki, innych kobiet, które gdzieś kiedyś widziałam. Ale pewnie także sporo ze mnie.

**18.00**  
**Witold Gombrowicz „Ferdynand”**  
reż. Witold Mazurkiewicz, Janusz Opyrński

Występują: Jacek Brzeziński, Wojciech Mazurkiewicz, Jarosław Tomica, Michał Zgiet

Adaptacja powieści Witolda Gombrowicza przygotowana przez lubelski Teatr Provisorium oraz Kompanię Teatr. Artyści wybrali przede wszystkim wątki dotyczące „formy” ograniczającej człowieka i narzucającej mu społeczne role. Skupili się również na pokazaniu gombrowiczowskiej opozycji pomiędzy dojrzałością i niedojrzałością. Premiera odbyła się w 1998 roku, a spektakl zdobył liczne nagrody – m.in. Fringe First na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Edynburgu, Grand Prix Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska”, Grand Prix Festiwalu Małych Form Teatralnych w Rijece, Nagrodę za Zbiórową Kreację Aktorską podczas Międzynarodo-

# Spektakle telewizyjne

wego Festiwalu Teatralnego MESS w Sarajewie oraz nagrodę za „kreowanie nowej formuły teatru” na Międzynarodowym Festiwalu „Kontakt” w Toruniu. Wersja telewizyjna powstała w 2008 roku. Zdjęcia kręcono na podwórkach Starego Miasta w Lublinie. – To magiczne miasto, świetnie nadające się na tło dla sztuki ukazującej odwieczne relacje międzyludzkie, a opartej na tysiącach obserwacji socjologicznych – mówi Mariusz Malec, odpowiedzialny za telewizyjną reżyserię przedstawienia.



**Niedziela, 13 czerwca**

**10.00**  
**Maciej Wojtyzsko „Bulhakow”**  
reż. Maciej Wojtyzsko

Występują: Joanna Mastalerz (Helena Siergiejewna Bulhakowa), Hanna Bieluszko (Olga Siergiejewna Bokszańska), Błażej Peszek (Paweł Piotrowicz Bierkow), Krzysztof Jędrzysek (Nikołaj Christoforowicz Szywarow), Marian Dziędział (Wasilij Iwanowicz Kacząłow), Mariusz Wojciechowski (Nikołaj Robertowicz Erdman), Małgorzata Ząbkowska-Kotodziej (Olga Knipper Czechowa), Grzegorz Łukawski (Czertow), Maciej Jackowski (Prawdin), Sławomir Rokita (Jermotaj), Ewa Worytkiewicz (Annuszka)

Telewizyjna wersja spektaklu Teatru im. Słowackiego w Krakowie, którego premiera odbyła się w 2002 roku. Maciej Wojtyzsko (autor tekstu i reżyser) wykorzystał wiele interesujących faktów z biografii Michaiła Bulhakowa, sięgnął także po fragmenty jego najsłynniejszego dzieła, czyli „Mistrza i Małgorzaty”. – Chciałem napisać sztukę o tym, jak trudno realizować wielkie uczucia w marnych czasach – mówi Wojtyzsko w jednym z wywiadów.

Spektakl rozgrywa się zimą 1940 roku i opowiada o ostatnich chwilach życia pisarza. Ale Bulhakow ani razu nie pojawia się na ekranie. Bohaterami są jego bliscy i przyjaciele – m.in. siostra, pisarz Mikołaj Erdman oraz członkowie słynnego moskiewskiego teatru MCHAT. Na pierwszy plan wysuwa się postać żony Heleny, która opiekuje się schorowanym pisarzem. Ten leżący gdzieś w pokoju obok kończy pracę nad swoją największą powieścią. Helena walczy o jego życie, ale stara się też, by rękopis dzieła nie wpadł w ręce NKWD.



**12.15**  
**Paweł Woldan „Prymas w Komańczy”**  
reż. Paweł Woldan

Występują: Olgierd Łukaszewicz (Stefan Kardynał Wyszyński), Magdalena Rózcicka (Maria Ochońska), Anna Cieślak (Lilka Wentowska), Anna Grycewicz (Janka Michalska), Dorota Pomykała (Siostra Przełożona), Dominika Kluźniak (Siostra Stanisława), Józef Fryźlewicz (Ojciec Prymasa Stanisław Wyszyński), Henryk Talar (O. Alojzy Wrzałik), Artur Barciś (O. Jerzy Tomziński), Jerzy Gratek (O. Teofil Krauze), Krzysztof Globisz (Bp Zygmunt Choromański), Marek Kepiński (Bp Michał Klepacz), Ewa Dałkowska (Julia Brystygier), Paweł Nowisz (Władysław Gomułka), Piotr Pilitowski (Zenon Kliszko), Radosław Krzyżowski (Władysław Bieńkowski), Adam Ferency (Pułkownik UB), Bartłomiej Topa (Porucznik UB), Adam Bauman (Funkcjonariusz UB I), Zdzisław Starczynowski (Funkcjonariusz UB II), Jan Monczka (Komentant), Michał Kula (Major UB), Robert Chodur (Ksiądz 1), Bogusław Faciejew (Ksiądz 2), Jacek Kremski (Zakonnik), Katarzyna Kremska (Zakonnica II), Adam Ferency (Lektor)

Spektakl zrealizowany na Scenie Faktu opowiada o wydarzeniach rozgrywających się między 27 października 1955 a 28 października 1956 roku w klasztorze Sióstr Nazaretanek w Komańczy, w którym na internowaniu przebywał prymas Stefan Wyszyński. Paweł Woldan, który wielokrotnie zajmował się biografią wybitnego hierarchy (nakręcił m.in. trzy filmy dokumentalne „Non Possumus”, „Świadek drogi. Stefan Kardynał Wyszyński” i „Uwięziony prymas”), tym razem postanowił stworzyć jego portret duchowy. – Nie zrobiliśmy ani sensacji, ani kryminału, ani społeczno-politycznego rozrachunku. Tu zgłębiaamy osobę – mówił w jednym z wywiadów odtwórca roli tytułowej Olgierd Łukaszewicz. Drugą bohaterką przedstawienia jest Maria Ochońska, wychowanka Wyszyńskiego, liderka Zgromadzenia Dziewcząt, popularnie zwanych Ósemkami. To pod jej wpływem w umyśle kardynała narodziła się idea Jasnogórskich Ślubów Narodu i program Wielkiej Nowenny, przygotowanej przez Polaków do obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski w 1966 roku.

**14.00**  
**Andrzej Strzelecki „Warszawa”**  
reż. Andrzej Strzelecki

Występują: Wiktoria Gorodeckaja (Zofia), Krzysztof Stelmaszyk (Prowadzący), Witold Dębicki (Inspektor), Sławomir Orzechowski (Komisarz), Piotr Machalica (Minister), Beata Scibakówna (Nina, żona Ministra), Przemysław Sadowski (Stach), Stanisława Celińska (Mamuś-



## Jurorzy konkursu telewizyjnego →



Magdalena Dipont



Grzegorz Łoszewski



Wojciech Nowak



Jacek Petrycki



Artur Żmijewski

ka), Mateusz Damiński (Ślepy), Dominika Kluźniak (Hania), Katarzyna Dąbrowska (Wandzia), Arkadiusz Janiczek (Antek), Jacek Braciak (Felek), Modest Ruciński (Morda), Andrzej Strzelecki (Fotograf), Joanna Patucka (Żona Fotograf), Antoni Pawlicki (Michaś), Paweł Ciołkosz (Młody), Marta Żmuda-Trzebiatowska (Młoda), Marian Kociniak (Antykwariusz), Monika Dryl (Artystka kabaretowa), Aneta Todorczuk-Perchuć (Artystka kabaretowa), Bohdan Łazuka (Artysta kabaretowy), Krzysztof Tyniec (Artysta kabaretowy), Wiktor Zborowski (Artysta kabaretowy)

Muzyczny spektakl Andrzeja Strzeleckiego zabiera widzów w podróż do przedwojennej Warszawy. Usłyszeć można w nim takie przeboje jak „Czarna Mańka”, „Pokoik na Hożej”, „Bal na Gnojnej”, „Miłość ci wszystko wybaczy”, „Piosenka o mojej Warszawie”, „Nikt, tylko ty”. Akcja rozgrywa się w Warszawie w nocy z 31 sierpnia na 1 września 1939 roku. Niewiele osób traktuje poważnie widmo wojny krążące nad Polską. Politycy, artyści, inteligenci spotykają się na wieczornej rewii, której gwiazdą jest urodziwa i pełna temperamentu Zofia. W garderobie piosenkarka spotyka się ze swoim kochankiem Ministrem. Przypadkowym świadkiem tej sceny jest Stach, król przestępczego świata. Kradnie naszyjnik Zofii, ale niespodziewanie na jego drodze staje Nina, żona Ministra...

– „Warszawa” przywołuje losy zwykłych ludzi, których w ułamku sekundy wojna okradła ze wszystkiego. To kilkanaście przerwanych, niedokończonych życiorysów. A także kawałek historii młodego pokolenia, które musiało dojrzeć przedwcześnie – mówi Andrzej Strzelecki.



### 16.00 Włodzimierz Kuligowski „Operacja Reszka” reż. Ewa Pytka

Występują: Jan Wiczorkowski (Piotr Jegliński), Maciej Zakościelny (Kazimierz), Zbigniew Lesień (Generał MSW), Zdzisław Wardejn (Pułkownik MSW), Krzysztof Banaszyk (Kapitan MSW), Maciej Kozłowski (Rafał), Grażyna Barszczewska (Ewa Jeglińska), Wiesława Mazurkiewicz (Babcia Piotra Jeglińskiego), Tamara Arciuch (Jasnowłosa), Krzysztof Globisz (Sędzia śledczy), Paweł Deląg (Inspektor francuski), Paweł Orleański (Gruby), Jerzy Gaździński-Łapiński (Ksiądz), Rafał Walentyńc (Tajniak francuski), Marcin Troński (Oficer Kontrwywiadu PRL), Witold Dębicki (Cywil z Kontrwywiadu PRL), Jacek Rozenek (Instruktor MSW), Cezary Morawski (Stary), Sławomir Orzechowski (Kapitan rosyjski), Maria Maj (Blondyna), Andrzej Blumenfeld (Kierownik pociągu rosyjskiego), Bartosz Kopeć (Konduktor rosyjski), Agnieszka Robótka (Dziennikarka francuska), Steffen Moller (Niemiecki strażnik kolejowy), Dariusz Biskupski (Miliant z NRD), Jakub Grzegorek (Adwokat francuski), Jacek Bursztynowicz (Adwokat francuski), Katarzyna Trzcinańska (Sekretarka sędziego), Paweł Iwanicki (Wąsacz), Adam Krawczuk (Esbek), Sławomir Holland (Esbek), Georgi Angielow (Siwy), Ryszard Radwański (Nieznajomy), Władysław Grzywna (Mężczyzna w kapelusiku), Tomasz Krzemieniecki (Tajniak), Anna Chylarecka (Roześmiana kobieta), Paweł Chylarecki (Roześmiany mężczyzna)

Przedstawienie Sceny Faktu przypominające jedną z najbardziej bezwzględnych i zagadkowych operacji MSW. Celem intrygi Służby Bezpieczeństwa był Piotr Jagielski, jeden z pionierów drugiego obiegu w czasach PRL. Akcja rozpoczyna się w latach 70. Jagielski, publikujący wówczas na łamach niezależnego pisma młodych katolików „Spotkania”, postanawia wyjechać na Zachód. W Paryżu zakłada emigracyjną filię pisma, przerzuca do kraju książki i ulotki, także w języku rosyjskim. Kierownictwo MSW zaniepokojone jego działalnością postanawia zwabić opozycjonistę na terytorium któregoś z krajów demokracji ludowej, a potem zlikwidować. Ma im w tym pomóc bliski znajomy Jagielskiego – Kazimierz, którego esbecy zwerbowali do współpracy. Nie będzie to jednak łatwe...

Prawdziwy Piotr Jagielski po obejrzeniu spektaklu przyznał, że jest pozytywnie zaskoczony. – Przedstawienie wiernie odzwierciedla tamtą epokę, a grający mnie aktor sprawił, że miałem rozdwojenie jaźni. Tak był do mnie podobny.

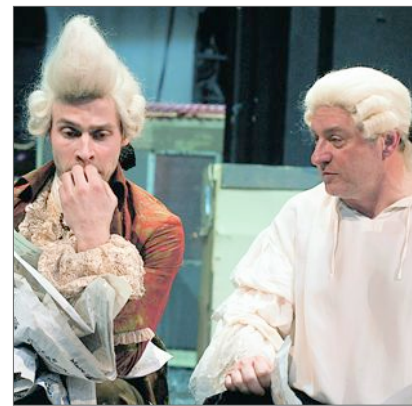


### 18.00 Mark St. Germain „W roli Boga” reż. Tomasz Wiszniewski

Występują: Janusz Gajos (Dr Jack Klee), Katarzyna Gniewkowska (Nella Larkin), Dominika Ostafowska (Dr Ann Ross), Magdalena Schejbal (Dr Kiera Banks), Paweł Królikowski (Domenic Piero), Krzysztof Stroński (Ojciec Dunbar), Andrzej Zieliński (Dr Alex Gorman)

Amerykański dramat rozgrywa się w dniu św. Patryka. Na ulicach ludzie bawią się i świętują. W tym czasie w sali konferencyjnej szpitala pod wezwaniem św. Patryka panuje odmienna atmosfera. Komisja do spraw przeszczepów, w skład której wchodzi pracownicy kliniki, przedstawiciel opieki społecznej i ksiądz, ma zdecydować, kto z pacjentów otrzyma nowe serce. „Trwa dyskusja, padają argumenty za i przeciw. Każdy z uczestników ma inne zdanie na ten temat. W grę wchodzi nawet przepokupstwo” – zapo-

wiadwał w jednym z wywiadów Janusz Gajos, odtwórca roli dr Klee. Ścierają się więc różne racje i światopoglądy. Sytuacja jest tym dramatyczniejsza, że komisja ma na podjęcie decyzji tylko kilkadziesiąt minut. Pacjent, dla którego przeznaczone było serce, zmarł. Trzeba szybko wyznaczyć następcę. Dla czekających w kolejce chorych to szansa na nowe życie. Kogo wybierze komisja? Starszą panią, grafomaną z wirusem HIV, a może bogatego playboya?



### 19.30 Stanisława Przybyszewska „Sprawa Dantona” reż. Jan Klata

Występują: Kinga Preis (Eleonore (Marianna), Anna Ilczuk (Louise Danton), Katarzyna Srańczek (Lucile Desmoulins), Marcin Czarnik (Robespierre), Wiesław Cichy (Danton), Wojciech Ziemiański (Saint-Just), Bartosz Porczyk (Desmoulins), Andrzej Wilk (Delacroix), Marian Czerski (Westermann), Edwin Petryka (Philippeaux), Zdzisław Kuźniak (Fouquier), Mirosław Haniszewski (Billaud), Rafał Kronenberger (Legendre), Michał Opaliński (Fouche), Michał Mrozek (Angielski Agent), Bogdan Dyląg, Mirosław Kot, Jeremi Majczyk, Mieczysław Paska

Rejestracja spektaklu, którego premiera odbyła się 29 marca 2008 roku w Teatrze Polskim we Wrocławiu. Za jego kanwę posłużył głośny dramat polityczny Stanisławy Przybyszewskiej. Rzec dzieje się w Paryżu rządzonym przez jakobinów i opowiada o upadku Dantona oraz rodzącym się spisku przeciwko Robespierre'owi. Jan Klata nadał tekstowi formę ostrej groteski opowiadającej o wszystkich rewolucjonistach, nie tylko tych, którzy podnieśli rękę przeciwko królowi Francji. – Zainteresowali mnie ludzie okresu gwałtownych przemian – opowiada reżyser. – O rewolucji francuskiej mówi się, że w krótkim czasie skumulowały się wtedy zmiany, które zazwyczaj następują na przestrzeni kilku stuleci. Król przestał być bogiem, Kościół stracił monopol na życie duchowe, narodziło się nowe społeczeństwo, nowy człowiek i kultura. Podobne ruchy tektoniczne, oczywiście w innej skali, przeżyliśmy po 1989 roku w Polsce.

Uzupełnieniem tekstu Przybyszewskiej są tu piosenki takich artystów jak Tracy Chapman czy John Lennon. Spektakl zdobył liczne nagrody, w tym Grand Prix Festiwalu Klasyki Polskiej w Opolu.



### Poniedziałek, 14 czerwca 10.00

#### Henryk Ibsen „Wróg ludu” reż. Piotr Trzaskalski

Występują: Krzysztof Globisz, Roman Gancarczyk, Anna Radwan, Karolina Kominek-Skuratowicz, Ignacy Gogolewski, Szymon Bobrowski, Mariusz Benoit, Cezary Kosiński, Robert Wrzosek, Jakub Lemański, Antoni Lemański

XIX-wieczny dramat Henryka Ibsena zrealizowany klasycznie, w kostiumach z epoki, ale poruszający tematy bardzo współczesne, jak schlebienie tanim gustom czy merkantylizm. Bohaterowie sztuki mieszkają na południu Norwegii w niewielkiej miejscowości, którą przed laty zamienili w prężnie działające uzdrowisko. Na pomysł stworzenia sanatorium wpadł lekarz Thomas Stockman, idea ziszczyła się dzięki przedsiębiorczości jego brata Petera, który piastuje urząd burmistrza. Ale obaj mężczyźni mają skłonność do wyolbrzymiania własnych zasług i umniejszania roli innych. Konflikt przybiera na sile, gdy Thomas odkrywa, że woda w uzdrowisku jest skażona i zagraża pacjentom. Chce ujawnić prawdę. Peter woli utrzymać rzecz w sekrecie, bojąc się utraty zysków i władzy. – To niebywale współczesny i wyrotowy utwór Ibsena – mówi Piotr Trzaskalski. – Jest atakiem na naszą rzeczywistość, sprzedajność polityków, ludzi biznesu. To także traktat o niemoralności mediów.



### 11.30 Agnieszka Lipiec-Wróblewska „Gry operacyjne” reż. Agnieszka Lipiec-Wróblewska

Występują: Magdalena Cielecka (Barbara), Konrad Imiela (Peter), Krzysztof Gosztyła (Henryk), Wojciech Zieliński (Boner), Maria Seweryn (Dest), Henryk Talar (Kon-sul), Jacek Braciak (Janek), Krzysztof Wakuliński (Wiktor), Małgorzata Pieczyńska (Lilka), Kinga Ilgner (Maria, urzędniczka IPN), Magdalena Czerwińska (Ola), Dariusz Toczek (Zbyszek), Radosław Kaim (Wiesiek), Tomasz Borkowski (Antek), Rafał Sisicki (Ubek), Helena Norowicz (Siostra)

# Spektakle telewizyjne

+5

zakonna), Dorota Ignatjew (Żona Janka)

Autorski spektakl Agnieszki Lipiec-Wróblewskiej jest rodzinno-politycznym dramatem opowiadającym historię małżeństwa Petera Raina i jego żony Barbary. On – Hindus, student Oxfordu, przyjechał do Polski w 1962 roku pisać doktorat na Uniwersytecie Warszawskim i szybko zaangażował się w działalność opozycyjną. Ona – subtelna blondynka, pochodząca ze szlacheckiej rodziny, studiowała arabistykę. W 1967 roku razem wyjechali do Berlina Zachodniego. Wyglądali na zgodne małżeństwo. Wiele lat później Peter odkrył, że Barbara była współpracowniczką SB. – Nie wiemy, dlaczego Barbara została agentką zapamiętała donoszącą na męża. Raina zastanawia się nad tym w swojej książce. Może nie dalej tego, czego oczekiwała? Może to nie było udane małżeństwo? – mówił w jednym z wywiadów Konrad Imiela wcielający się w spektaklu w rolę Petera. – Podczas pracy z reżyserką staraliśmy się tak prowadzić akcję, żeby do końca nie było oczywiste, kto tu jest czarnym bohaterem.



**13.00**  
**Adam i Maciej Wojtyszko „Powidoki”**  
reż. Maciej Wojtyszko

Występują: Mariusz Wojciechowski (Strzeмиński), Ninę Czerkies (Kobro) oraz Wojciech Kalarus, Krzysztof Stroiński, Katarzyna Skarżanka, Jarosław Gajewski, Sławomir Pacek, Krzysztof Dracz

Maciej Wojtyszko po raz kolejny stworzył spektakl inspirowany prawdziwymi losami artystów. Tym razem za kanwę widowiska posłużyły skomplikowane wojenne i powojenne dzieje małżeństwa: rzeźbiarki Katarzyny Kobro i malarza Władysława Strzeмиńskiego. – Nie ma filmu o Strzeмиńskim, choć to jeden z największych polskich artystów. Jego biografia jest dramatyczna

na i doskonale ilustruje rzeczywistość lat 40. i 50. – mówi reżyser. W przedstawieniu portretuje dwie silne osobowości. Strzeмиński uznawany jest wśród przyjaciół za autorytet i cieszy się wielkim powodzeniem kobiet. Kobro, z pochodzenia Rosjanka, próbuje odnaleźć się w polskiej rzeczywistości. W swojej ojczyźnie była cenioną przedstawicielką awangardy, tutaj nikt jej nie zna. W czasie II wojny światowej spada na nią ciężar utrzymania rodziny. Później w okresie PRL nie jest lepiej. Władza nie rozpiera Kobro i Strzeмиńskiego, mimo że mają zdecydowanie lewicowe poglądy. Do tego dochodzą ostre konflikty między małżonkami. Okazuje się, że równie mocno jak kochać, potrafią się nienawidzić.



**15.00**  
**Samuel Beckett „Szczęśliwe dni”**  
reż. Antoni Libera

Występują: Maja Komorowska (Winnie), Adam Ferency (Willie)

Premiera tej sztuki odbyła się prawie 15 lat temu w warszawskim Teatrze Dramatycznym. Spektakl powrócił na afisz w 2008 roku i wkrótce potem został zarejestrowany przez kanał TVP Kultura. Wielu krytyków uznaje go za najlepszą inscenizację tekstów Becketta ostatnich lat. Duża w tym zasługa reżysera Antoniego Libery, specjalisty od twórczości irlandzkiego dramaturga. Ale najczęściej pochwał zebrala odtwórczyni głównej roli Maja Komorowska. – To sztuka, którą właściwie można by grać całe życie. Jej tekst jest jak partytura muzyczna, ma w sobie niezwykłą siłę, mądrość i energię –

mówi aktorka po premierze. Gra Winnie, starzejącą się kobietę, świadomą zbliżającego się końca. Siedzi zagrzebana po pas w górze piachu, wyrzucając niekończący się potok słów w stronę milczącego męża. Nieustannie powtarza też te same czynności i w ten sposób próbuje nadać sens swojemu życiu.



**16.30**  
**Marek Nowakowski „Psie Głowy”**  
reż. Jerzy Zalewski

Występują: Jerzy Trela, Daniel Olbrychski, Jan Peszek, Mariusz Bonaszewski, Piotr Bajor, Ewa Dałkowska

Adaptacja najnowszej książki Marka Nowakowskiego, który na potrzeby Teatru Telewizji dopisał do niej monologi głównych bohaterów. Powstała przypowieść o ludziach zagubionych we współczesnej Polsce, na których lata PRL i postkomunistyczna rzeczywistość odcisnęły trwale piętno. Akcja rozgrywa się w ciągu jednego dnia w dawnej pegeerowskiej wsi Psie Głowy. Mieszkańców dotknął nie tylko kryzys gospodarczo-ekonomiczny, ale także mentalny i emocjonalny marazm. Reżyser Jerzy Zalewski do udziału w spektaklu zaprosił tych samych aktorów, którzy zagraли w jego „Kwaterze bożych po-

myleńców”. Wówczas opowiedział o kryzysie inteligentów w czasie II wojny światowej, teraz chciał pokazać życie Polaków, którym trudno odnaleźć się w nowej rzeczywistości.

# Spektakle radiowe

sobota, 12 czerwca

**16.00**  
**Paweł Huelle**  
**CASTORP (59”)**  
reż. Waldemar Modestowicz  
Program II Polskiego Radia

Obsada: Marcin Bosak (Castorp), Miłogost Reczek (Doktor Peter), Andrzej Mastalerz (Kancelista), Wiktoria Gordeckaja (Rosjaneczka), Andrzej Ferenc (Rosjanin), Paweł Ciołkosz (Mikołaj), Henryk Talar (Herman Tischner), Andrzej Blumenfeld (Policjant)

Adaptacji książki Pawła Huellego inspirowanej „Czarodziejską górą” Tomasa Manna. Hans Castorp, mimo ostrzeżeń wuja, wsiada na statek w Hamburgu i rozpoczyna pełną zaskakujących spotkań podróż. Podczas morskiej przeprawy towarzyszy mu trójka ekscentrycznych podróżników. Młody Hans nie wie jeszcze, że po przybyciu do Gdańska będzie musiał stoczyć bój o własną duszę.

„Castorp” to jedna z najpiękniejszych książek Huellego, odsłaniająca tajemnice starego Gdańska, studenckiego Wrzeszcza i sopockiego raj dla kuracjuszy z początku XX wieku. Dojrzwienie bohatera, jego pierwsza miłość i pierwsza obsesja spletają się tu z fascynacją autora niezwykłą historią Gdańska.

**17.20**  
**Adam Kamiński**  
**ŚMIERĆ MATKI PRZEŁOŻONEJ (36”)**  
reż. Iwona Borawska, Andrzej Żak  
Polskie Radio Gdańsk

Obsada: Marzena Nieczuja-Urbańska (Siostra Magdalena), Olga Barbara Długońska (Siostra Anna), Dorota Lułka (Matka Maria), Edyta Janusz-Ehrlich (Siostra Klara), Magdalena Żulińska (Siostra Cecylia), Bernard Szyk (Kapelan)

Żeński klasztor, czasy współczesne. Matka przełożona na łożu śmierci wyjawia dwóm współpracownikom mroczną tajemnicę z młodości. Siostry boją się, że umierająca wyzna ją także kapelanowi papieża, który właśnie przybył ją wyspowiadać. Tak rozpoczyna się dramat, który stawia pytania o świętość, prawdę i znaczenie na pozór błahych decyzji, a także o to, czy cel zawsze usługuje środkowi.

**18.15**  
**Franz Kafka**  
**PROCES (50”)**  
reż. Jan Warenycia  
Program II Polskiego Radia

Obsada: Grzegorz Kwiecień (Józef K.), Julia Kijowska (Panna Bzykier, Lenka), Grażyna Marzec (Pani Grobosch, gospodyni), Mariusz Bonaszewski (Wilhelm, strażnik), Andrzej Mastalerz (Franciszek, sraźnik), Sławomir Orzechowski (Nadzorca, Bafoźnik), Zdzisław Wardejn (Sędzia), Andrzej Blumenfeld (Woźny), Zygmunt Malanowicz (Stryj Karol), Krzysztof Wakuliński (Tiforelli, artysta malarz), Arkadiusz Bazak (Adwokat Fawor)

Adaptacja powieści Franza Kafki o koszmarnych przeżyciach Józefa K. powstała według nowego polskiego przekładu Jakuba Ekiera. W odróżnieniu od pierwszego tłumaczenia dokonanego przez Józefinę Szelińską, a sygnowanego przez Brunona Schulza, nowe jest bardziej zbliżone do oryginału. Pozostawia charakterystyczną dla Kafki wydłużoną frazę, wprowadza też wiele ironicznych podtekstów. Głównym problemem autorów radiowej adaptacji był ograniczony czas słuchawki. Musieli skupić się na tych wątkach, które są najważniejsze dla konstrukcji opowieści, a jednocześnie wprowadzając do spektaklu najbardziej interesujące postacie.

niedziela, 13 czerwca

**10.00**  
**Juliusz Słowacki**  
**FANTAZY (83”)**  
reż. Piotr Cieplak  
Program II Polskiego Radia

Obsada: Piotr Adamczyk (Fantazy), Sławomir Pacek (Rzeczniczki), Kazimierz Kaczor (Hrabia Respekt), Anna Seniuk (Hrabina Respektowa), Dorota Segda (Hrabina Idalia), Lidia Sadowa (Diana Respektówna), Wiktoria Gordeckaja (Stella Respektówna), Mirosław Zbrojewicz (Jan), Małgorzata Rożniatowska (Helenka, służąca Idalii), Mariusz Benoit (Major), Stanisław Brudny (Kajetan, kamerdyner Respektów)

Dramat napisany przez Juliusza Słowackiego w Paryżu nie został przez niego ukończony, ani wydany za jego życia. Pierwodruk ukazał się w trzecim tomie „Pism pośmiertnych” wydanych we Lwowie w 1866 roku. Autor rozważa w nim kwestię poświęcenia i ofiary złożonej w imię wyższych wartości.

Akcja toczy się na Podolu około 1840 roku i osnuta jest wokół planowanego małżeństwa córki hrabiego Respekta – Diany z Fantazym Dafnickim. Ani przyszły pan młody, ani ojciec dziewczyny nie kierują się jej uczuciami. Sytuację komplikuje pojawienie się Idalii, byłej kochanki Fantazego, oraz Jana, powstańca listopadowego i zesłańca, który w 1831 roku zaręczył się z Dianą.

**11.40**  
**Paweł Huelle**  
**MIMESIS (40”)**  
reż. Paweł Łysak  
Polskie Radio Pomorza i Kujaw

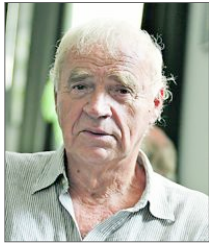
Obsada: Marian Jaskulski (Narrator/Stary Jakub), Michał Czachor (Jakub), Marta Scisłowicz (Dziewczyna), Małgorzata Witkowska (Sabina), Jerzy Pożarowski (Willman), Anita Sokółowska (Hanna), Roland Nowak (Harmenszoon)

Opowiadanie „Mimesis” Pawła Huellego, otwierające tom „Opowieści chłodnego morza”, to historia miłości głuchoniemej mennonitki i Żyda, a także dramatycznych losów społeczności mennonitów, chcących naśladować Bo-

## Jurorzy konkursu radiowego →



Wojciech Fulek



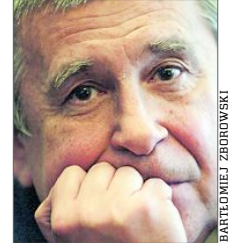
Janusz Głowacki



Tadeusz Skoczek



Danuša Stenka



Wacław Tkaczuk

ga według rygorystycznych zasad z wartych w Biblii. W Polsce osiedlali się głównie na Żuławach i w dolinie Wisły. Stworzyli kulturę o surowych obyczajach, w których praca miała wymiar religijny. W 1945 roku w większości opuścili Żuławy z powodu zbliżającej się Armii Czerwonej. Reszta, po włączeniu Żuław do Polski, została wysiedlona do Niemiec.

Słuchowisko zrealizowano w obecności widzów we wnętrzu mennonickiej chaty z 1770 roku, w Chrystkowie k. Bydgoszczy. Aktorzy grali na strychu, w sieni i na zewnątrz. Nagraniom towarzyszyła muzyka z XVI i XVII wieku oraz naturalne odgłosy gospodarstwa, w którym znajduje się zabytkowa chata.

**12.35**  
**Włodzimierz Kowalewski**  
**EXCENTRYCY (55")**  
reż. Janusz Zaorski  
Teatr Polskiego Radia

Obsada: Wojciech Wysocki (Fabian), Monika Węgiel (Wanda), Agnieszka Judycka (Modesta), Ewa Dałkowska (Bayerowa), Andrzej Zaorski

dę? I dlaczego ludzie mówią, że w kurtorcie pojawił się diabeł?

**15.00**  
**Tadeusz Różewicz**  
**KARTOTEKA (57")**  
reż. Tomasz Man  
Program I Polskiego Radia

Obsada: Andrzej Chyra (Bohater/Chór), Stanisława Celińska (Matka), Kazimierz Kaczor (Ojciec), Dominika Kuźniak (Głos kobiety spod kółdri/Sekretarka), Magdalena Cielecka (Olga), Agnieszka Podsiadlik (Dziewczyna), Marian Kociniak (Wujek), Grzegorz Małecki (Chłop), Marcin Hycnar (Przyjaciel z dzieciństwa), Aleksandra Konieczna (Tłusta baba), Tomasz Sapryk (Nauczyciel), Łukasz Simlat (Dziennikarz)

Najbardziej znany dramat Tadeusza Różewicza w adaptacji i reżyserii Tomasza Mana stał się snem Bohatera, w którym spotyka on postaci z przeszłości – rodziców, kobietę, którą porzucił, sekretarkę, wujka, dziennikarza, nauczyciela. Spotkania te pomagają

Losy trzech kobiet splatają się w dniu urodzin Cristy. Zebraczka Adela, przyzwyczajona do słuchania muzyki płynącej przez niedomknięte okno mieszkania pianistki, przychodzi tego dnia z zażaleniem – okno jest zamknięte. Między Cristą i Adelą zawiązuje się nic porozumienia. Zazdrosna Mati popełnia błąd, którego może sobie nie wybaczyć do końca życia.

**17.25**  
**Jacek Snopkiewicz**  
**ROZWIĄZANIE HONOROWE (45")**  
reż. Waldemar Modestowicz  
Program I Polskiego Radia

Obsada: Krzysztof Kolberger (Narrator), Mariusz Bonaszewski (Pułkownik Józef Różański), Beata Fudale (Bela, jego żona), Andrzej Mastalerz (Prokurator), Leon Charewicz (Oficer inspekcyjny/Strażnik), Aleksandra Konieczna (Świadek, Kobieta z celi), Aleksander Bednarz (Sekretarz KC)

Słuchowisko przedstawia pobyt w więzieniu pułkownika Józefa Różańskiego, jednego z najbardziej złowro-

teusz Molenda (Syn młodszy), Maciej Łagodziński (Syn starszy), Maja Hirsch (Majka), Bogna Sayna (14-letnia Majka), Janusz Molenda (Wnuk), Małgorzata Socha (Kurafora), Maria Maj (Weronika), Janusz Łagodziński (Lekarz), Broniek Biziuk (Tomek), Ewa Sobiech (Cmentarna babcia), Adam Kuzycz-Berezowski (Konferansjer), Wojciech Brzeziński i Grzegorz Falkowski (Doręczyciele złych wiadomości)

Poetycka opowieść o rozpadzie szczęśliwej rodziny. Syn, tułając się po świecie, wyrusza w podróż w głąb siebie, próbując uciścić poczucie winy po śmierci Matki. Ojciec ucieka w alkohol, by stłumić ból po śmierci żony. Drogi małżonków przetrną się dopiero w Niebie. Tam właśnie spróbują sobie wszystko wyjaśnić i raz jeszcze poukładać. To historia samotności, lęku i ułomności, które w końcu pomagają człowiekowi doznać oczyszczenia. Podczas swojej Drogi Krzyżowej słuchacz poznają Weronikę, która nie będzie ocierała łez, Szymona, który będzie zbyt młody, by pomóc nieść krzyż, Matkę, która nie będzie płakała na Golgocie, i Chrystusa, który nie będzie chciał cierpieć za ludzkość. Muzykę skomponował Stanisław Soyka.

poniedziałek, 14 czerwca

**10.00**  
**Sándor Márai**  
**LALA, CZYLI PIERWSZA MIŁOŚĆ (53")**  
reż. Andrzej Piszczatowski  
Teatr Polskiego Radia

Obsada: Mariusz Benoit (Profesor Gaspar), Marcin Hycnar (Pal Madar), Katarzyna Łaniewska (Marta, służąca Gaspara), Katarzyna Maria Zielińska (Margit Cserey – Bebi)/ Dziewczyna, Barbara Kałużna (Vilma Barat), Paulina Chruściel (Marta Makaki), Anna Moskal (Terez Neumann/ Kelnierka), Michał Sitarski (Puliszka), Krzysztof Szczepiński (Friedeczek), Adam Krawczyk (Babujak), Sławomir Pacek (Kudliczek, pedel), Jacek Braciak (Peter Szilassy), Zygmunt Sierakowski (Dyrektor/ Fryzjer), Krzysztof Wakuliński (Mesaros), Kazimierz Wysota (Kurator/ Krawiec)

„Lala, czyli pierwsza miłość” (1926) to pierwsza ważna powieść Sándora Máraiego. Napisana została w formie pamiętnika starego nauczyciela łaciny, a zaskakuje wyjątkowo, jak na młody wiek autora, przenikliwością, znajomością psychologii i dojrzałością warsztatu pisarskiego. Bohater powieści, profesor Gaspar, samotnik całkowicie oddany pracy, zakochuje się w swojej uczennicy i ta pierwsza w jego życiu miłość doprowadza go do szaleństwa. Tem historii jest panorama typów ludzkich w małym węgierskim miasteczku, w przededniu wybuchu I wojny światowej i upadku monarchii austro-węgierskiej.

**11.15**  
**Dana Łukasińska**  
**STROKNE ANN (49")**  
reż. Anna Wieczur-Bluszcz  
Program III Polskiego Radia

Obsada: Agnieszka Michalska (Ann Julken/ Ann Amoben), Gabriela Muskata (Anna), Anna Gorajska (Green Peas), Halina Łabonarska (Camille Pantofelek), Dorota Landowska (Ducha Promienica), Przemysław Bluszcz (Lekarz)

Kobieca opowieść, w której świat realny miesza się z fantazją. Porzucona przez mężczyznę swojego życia Ann wchodzi na krzesło i zaciska sobie pętlę na szyi. W tym momencie rozpoczynają się reminiscencje. Poznajemy losy bohaterki, towarzyszymy jej w chwili rozpadu związku i stajemy się świadkami bezsilności, kiedy dom zawłaszcza inna – młodsza.

**12.25**  
**Lew Tołstoj**  
**ŚMIERĆ IWANA ILJICZA (37")**  
reż. Jan Warena  
Teatr Polskiego Radia

Obsada: Wojciech Wysocki (Iwan Iljicz), Maria Pakulnis (Praskowia), Elżbieta Kijowska (Kobieta/ Śmierć), Jacek Braciak (Gierasim/ Sokołow), Dominika Gajny (Liza, dziewczynka), Bartek Chojcecki (Wołodia, chłopiec), Witalij Michalczuk (śpiew cerkiewny) oraz Głosy: Andrzej Blumenfeld, Janusz Rafał Nowicki, Marcin Troński, Jan Pęczek, Jarosław Gajewski

Jedno z najpopularniejszych opowiadań Lwa Tołstoja. Tytułowy bohater, sędzia Iwan Iljicz Gołwin, w ostatnich dniach życia uświadamia sobie pustkę i jałowość dotychczasowej egzystencji. Pieczołowicie budowany świat jego wartości legł w gruzach. Umiera samotnie, otoczony rodziną w nieznośnym dla niego „konwenansie śmierci”, w którym brakuje prawdziwego ciepła i miłości. Na łóżu śmierci Gołwin dochodzi do wniosku, że jego życie było pasmem kompromisów i tchórzostwa, a śmierć, której tak się obawiał, będzie wyzwoleniem z cierpień fizycznych i wyrzutów sumienia.

**13.20**  
**Artur Daniel Liskowacki**  
**KOMBO (43")**  
reż. Waldemar Modestowicz  
Polskie Radio Szczecin

Obsada: Jacek Polaczek (Jonas), Marek Żerański (Młody), Dorota Chruska (Przełożona)

Młody interesuje się historią. Poszukując dokumentów z przeszłości, dociera do ukrywającego się w Domu Kombatanta mężczyzny, który kiedyś pełnił ważne funkcje i trząsł miastem. Czy człowiek ten, jak twierdzi, rzeczywiście posiada ważne materiały czy też bezwartościowe świstki? A może tajne dokumenty są jedynie wytworem wyobraźni cynika, który tęskni za władzą i bawi się kosztem młodego historyka? Pośrednikiem między mężczyznami staje się młoda pielęgniarka pracująca w domu kombatanta.



Ignacy Gogolewski, ubiegłoroczny laureat radiowej nagrody aktorskiej

(Ubek/ Głos), Monika Piłkuła (Recepcjonistka), Waldemar Błaszczak (Kelner), Marcin Troński (Stypa), Andrzej Piszczatowski (Doktor Vogt), Marian Opania (Zuppe), Jan Pęczek (Habertas), Janusz Zaorski (Ubek)

Spektakl według powieści Włodzimierza Kowalewskiego o tym, jak powstawał „wielki jazz w małym Ciechocinku”. Jesień i zima 1957 roku po październikowej odwilży. Opustoszały polski kurort, śpiące się pensjonaty, bieda i szaryzma. Do Wandy, przed wojną lwowskiej dentystki i śpiewaczki jazzowej, która po powrocie z zesłania osiadła w Ciechocinku, przyjeżdża z Anglii starszy brat, jazzman Fabian. Pytany, dlaczego wrócił do Polski, oznajmia beztrząsco: „Przyjechałem grać swing”. Do założonego z miejscowych dziwaków big-bandu dołącza Wanda i tajemnicza femme fatale Modesta. Ale czy to się dzieje napraw-

mu odnaleźć własną tożsamość – poprzez konfrontację z wydarzeniami z przeszłości. W poszukiwaniu własnego ja towarzyszą Bohaterowi bolesne wspomnienia okrutnej wojny, działalności w partyzantce i rozczarowań lat powojennych.

**16.15**  
**Rafael Mendizábal**  
**CZY LUBI PANI SCHUBERTA? (53")**  
reż. Wojciech Markiewicz  
Program I Polskiego Radia

Obsada: Anna Polony (Crista), Edyta Jungowska (Mati), Anna Chodakowska (Adela)

Co może łączyć schorowaną nauczycielkę gry na pianinie, przeciętną wionczelistkę pozostającą w toksycznym związku z matką oraz kobietę pozabawioną dachu nad głową? Zamiłowanie do muzyki Schuberta. Ale czy tylko?

gich postaci Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, symbolu stalinowskiego terroru w Polsce. Aresztowany po ucieczce Józefa Światły i jego audycjach w Radiu Wolna Europa, Różański trafia do wewnętrznego aresztu UB, tego samego, w którym kiedyś przesłuchiwał i torturował więźniów. Jako niewygodny świadek obawia się likwidacji. Próbuje popełnić samobójstwo. Tekst scenariusza oparty jest na dokumentach i relacjach, które autor zbierał przez wiele lat.

**18.30**  
**Krzysztof Czaczo**  
**JESZCZE SIĘ SPOTKAMY MŁODSI (44")**  
reż. Krzysztof Czaczo  
Polskie Radio Szczecin

Obsada: Marian Dziędziel (Tata), Robert Więckiewicz (Syn), Karolina Bratz-Brzezińska (Mama), Ma-



# Wielcy artyści w kameralnej atmosferze

Twórcy radiowego i telewizyjnego teatru przyjeżdżają do Sopotu już po raz dziesiąty. Od pierwszej edycji w 2001 roku festiwal przeszedł piękną drogę. Zaczynał jako eksperyment, który miał wzmocnić nasze dwie największe sceny, a dziś trudno sobie bez niego wyobrazić kalendarz kulturalnych imprez w Polsce

Pomysłodawcami połączenia na jednym festiwalu słuchowisk Teatru Polskiego Radia i spektakli Teatru Telewizji byli ówczesni szefowie obu scen: Janusz Kukula i Jacek Weksler. – Idea tej imprezy powstała z potrzeby corocznej konfrontacji naszych spektakli nie tylko ze sobą, ale także z oczekiwaniami widzów – mówił w 2003 roku Jacek Weksler.

– Pokazujemy połowę tego, co zrobiliśmy w ubiegłym roku, więc jak na dłoni widać repertuarowe tendencje. Sopotki festiwal odpowiada na pytanie o wartość polskiej dramaturgii współczesnej, która jest istotna dla każdego polskiego teatru. To także świetna okazja, by podyskutować o przyszłości Teatru Telewizji, o zmianach, które wymusza na nim rozwój telewizyjnej techniki.

– To największa i najważniejsza impreza w Polsce, na której prezentowane są słuchowiska – dodawał szef radiowej sceny Janusz Kukula. – Dzięki niej możemy ocenić obecną kondycję radiowego teatru nie tylko w Warszawie, ale również w ośrodkach regionalnych. W ciągu roku kontaktujemy się ze sobą zbyt rzadko, w Sopocie nadrabiamy te braki. Festiwal przypomina także, że nie umarło w Polsce radio artystyczne, które próbuje zadawać istotne pytania, bawić i wzruszać.

Sopotkie święto teatru szybko zyskało renomę i wierną widownię. Prezentacje spektakli telewizyjnych i słuchowisk gromadzą co roku setki osób. Wielką popularnością cieszą się też imprezy towarzyszące, przede wszystkim „Spotkania z gwiazdami”.

– Lubię panującą tam kameralną, a nawet rodzinną atmosferę – mówi Magdalena Cielecka, zdobywczyni nagrody aktorskiej w 2007 roku za rolę w „Kolekcji”. – Liczna i ciekawa teatru widownia świadczy o tym, że festiwal jest potrzebny. Publiczność jest aktywna, wchodzi z twórcami w dyskusje. Artyści konfrontują się ze sobą i wymieniają poglądy. Żałuję, że w tym roku nie mogę przyjechać.

– Cenię festiwal nie dlatego, że dostawałem tam nagrody, ale ze względu na frapujące spory o sztukę, jakie zdarzało mi się tam toczyć – mówi Waldemar Krzystek, laureat Grand Prix w 2007 roku za spektakl „Norymberga” oraz nagrody za reżyserię „Ballady o kluczu” w 2008 roku. – Niektóre moje spektakle uznano nawet za przekraczające granice teatru. To dowód na żywą dyskusję podczas tej imprezy. Pokazuje ona, jak ważny jest Teatr Telewizji. Szukając akto-



♦ Magdalena Cielecka



♦ Jacek Weksler



♦ Waldemar Krzystek

rów do filmów, często oglądam telewizyjne przedstawienia. Poluję na młode talenty i sprawdzam formę starszych artystów. Reżyserzy i aktorzy palą się do robienia spektakli, a potem wyjazdów na festiwal.

W gronie twórców najczęściej nagradzanych na Dwóch Teatrach jest także Maciej Englert, który w ciągu dziewięciu lat zdobył aż trzy laury za reżyserię („Kapielisko Ostrów”, 2004; „Wniebowstąpienie”, 2005; „Rozmowy z katem”, 2007). – Spektakle prezentowane w Sopocie uruchamiają wyobraźnię widza – mówi. – Traktują teatr jako miejsce umowne, chociaż z drugiej strony powstaje coraz więcej przedstawień przypominających filmy. Pracując nad telewizyjnym widowiskiem, staram się zadowolić różnych widzów. Jedni szukają ciekawej opowieści, inni tęsknią za filozoficzną refleksją. Niestety, liczba produkowanych spektakli dramatycznie spada. Na jednej z edycji żartowaliśmy, że nawet bez nich festiwal dalej będzie istnieć. Mówiąc jednak poważnie: powinniśmy zrobić wszystko, żeby przetrwał.

Dwa Teatry to także najważniejsze dni w sezonie dla twórców słuchowisk. Najwięcej nagród spośród nich zdobył Waldemar Modestowicz, który aż trzykrotnie wyjeżdżał z Grand Prix festiwalu w konkursie radiowym („Nagi sad”, 2003; „Gdzie jest ten tani kupiec”, 2006; „Recykling”, 2007). – Festiwal daje szansę publiczności na zapoznanie się z najlepszymi spektaklami radiowymi i telewizyjnymi – mówi Modestowicz. – Gdy na jedną z edycji nie zakwalifikowało się żadne z moich przedstawień, czułem, że umknęło mi niezwykle wydarzenie. Słuchowiska udowadniają, że obraz nie jest



♦ Grażyna Barszczewska



♦ Maciej Englert

potrzebny, by tworzyć wartościowy teatr. Podczas tej imprezy mogę śledzić reakcję publiczności na moje spektakle i uczestniczyć w burzliwych dysputach. Ludzie wrażliwi znajdują w Sopocie sztukę, która buntuje się przeciwko medialnej papce w komercyjnych rozgłoszeniach i telewizjach.

Grażyna Barszczewska kilkakrotnie była jurorką radiowego konkursu. Twierdzi, że o wyjątkowym charakterze Dwóch Teatrów decydują nie tylko wybitni artyści goszczący na festiwalu, ale także wyjątkowa publiczność. – Rozmawiamy tu o sztuce z dala od medialnego blichtru – mówi aktorka. – Widzowie na spotkaniach nie pytają twórców, co jedzą na śniadanie, ale przychodzą przygotowani i ciekawi naszych poglądów. Przyglądając się festiwalowi i uczestnicząc w pracach jury, uwierzyłam, że polska publiczność nie dała się całkowicie ogłupić przez media. Na szczęście ludzie potrafią jeszcze docenić w sztuce prawdziwe wartości.

– Krzysztof Feusette, wsp. Tomasz Gromadka



♦ Waldemar Modestowicz